

Wandeltip
den Battelaer
Rumst/Battel

Rupel.blad
April 2018

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

COLOFON

Rupel.blad is het driemaandelijks tijdschrift voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

Dagpauwoog – foto: Fons Van den heuvel

Lid worden

Stort 27 euro op bankrekening:

BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt

Dan bent u lid tot eind 2018

U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en 4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen, die Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 7 euro/jaar op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:

BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,

mededeling 3796 Rupelstreek of 3718 Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94

info@natuurpuntrupelstreek.be

www.natuurpunt.be/rupelstreek

Contact Natuurpunt Aartselaar

Luk Smets: 0477/66.94.32

info@natuuraartselaar.be

www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel

Bushalte de Lijn (Hellegat)

Lijnen: 290 – 291 – 294

Open op zondag 1 april, van 13u tot 17u. In de periode mei/september, elke zaterdag en zondag, telkens van 14u tot 18u

Info: 03/888.39.44 of

info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven en Blogspots

Natuurflits Aartselaar

Maandelijks digitale nieuwsbrief met actueel nieuws over de activiteiten van Natuurpunt Aartselaar.

Aanmelden: stuur een mail naar :

luk.smets@telenet.be

Rupel.bericht

Digitale nieuwsbrief van Natuurpunt Rupelstreek

Aanmelden: stuur een mail naar:

info@natuurpuntrupelstreek.be

Info Kleiputten Terhagen:

kleiputtenterhagen.blogspot.be

Vogelwerkgroep Rupel:

Actueel nieuws over de bescherming van vogels en verslagen van vogelkijkexcursies: vogelwerkgroeprupel.blogspot.be

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts

Oplage: 1700 ex.

Natuur laat ons leven

Tijdens de algemene vergadering van Natuurpunt op zaterdag 2 december 2017 in Antwerpen was de voorzitter van Vereniging Natuurmonumenten te gast. Natuurmonumenten is het Nederlandse Natuurpunt, weliswaar veel ouder, opgericht in 1905 en ook veel groter, met 720.000 leden. Voor de start van zijn betoog werd er ook een promo-film van Natuurmonumenten getoond, met als titel: Natuur laat je leven.

Die 4 woorden vatten perfect samen waar het allemaal om draait, waarom zoveel duizenden mensen zich belangeloos inzetten voor de natuur. Tijdens aparte workshops, onder meer over vrijwilligerswerk kwamen de woorden: Liefde voor de natuur, natuur koesteren en de handen uit de mouwen steken regelmatig terug. Woorden die ook perfect van toepassing zijn op de vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Aartselaar. Stip alvast zondag 15 april in je agenda aan en kom dan naar de Kleiputten Terhagen, dan kan je kennis maken met die gemotiveerde vrijwilligers. Om 11u staat er daar een historisch moment op de agenda, met de openstelling van 2 poorten, die voortaan toegang geven tot het noordelijk deel van de Kleiputten Terhagen. Kennis maken met een groter deel van het natuurgebied kan als je deelneemt aan een geleide wandeling.

Kruis ook zaterdag 5 mei aan in je agenda, dan start de zomerperiode in Natuur.huis de Paardenstal in Niel. Vanaf dan staat de deur van het Natuur.huis elke zaterdag- en zondagnamiddag open.

Saneren ja, golf nee!

Ook weer 4 woorden die perfect samenvatten, wat de visie is van Natuurpunt met betrekking tot de geplande sanering van 2 stortplaatsen in de oude kleiputten tussen de wijk Bosstraat in Boom en de oude Hoogstraat in Terhagen. Voor Natuurpunt

Rupelstreek staat het als een paal boven water dat deze sanering, en dan in eerste instantie van het asbeststort, absoluut noodzakelijk is. En dit vooral omwille van onze bekommernis voor de gezondheid van soms nietsvermoedende wandelaars, en ook voor de bewoners van de wijken Hoek en Bosstraat. Ook de sanering van het voormalig huisvuilstort van de stad Antwerpen is noodzakelijk. Regenwater kan momenteel ongehinderd doorsijpelen in de stortmassa en loogt uit naar de omgeving en naar de Rupel.

Meer dan wie ook hebben we ervaring met deze problematiek, sinds midden de jaren negentig volgen we dit dossier op en we hebben er regelmatig over gecommuniceerd in ons afdelingstijdschrift en in de regionale pers.

In 2002 hebben vrijwilligers van Natuurpunt een floristisch onderzoek in het gebied uitgevoerd, dit naar aanleiding van geruchten die toen de kop opstaken voor de aanleg van een golfterrein.

In 2011 zaten we mee aan tafel voor de opmaak van een ambitieus Natuurontwikkelingsplan voor de oude kleiputten tussen Boom en Rumst. Een streefdoel in dit plan is het creëren van robuuste natuur en natuurverbindingen, onder meer door het inrichten van eco-corridors met de Rupel.

Prioritair te beschermen soorten in dit plan zijn onder meer rugstreeppad, kamsalamander en oeverwaluw.

De toekomstige sanering van de 2 stortplaatsen biedt kansen voor de tijdelijke en nadien definitieve inrichting van nieuwe biotopen voor deze soorten.

De voorbije maanden vingen we positieve signalen op over wat de bestemming zal zijn na de sanering, meer concreet een combinatie van natuur en zachte recreatie. Maar we mogen vooral niet naïef zijn, sommige ook lokale politici dromen immers nog steeds luidop van meer prestigieuze realisaties.

Kamsalamander in de Kleiputten Terhagen - foto Filip Bleys.

In dit nummer — April 2018

Natuur laat ons leven	2
RSP-trappers fietsen voor de Kleiputten Terhagen	3
Relaas van een bewogen winter in de Kleiputten Terhagen	4
Vogelkijkvierdaagse Zeeland – Een terugblik	6
De narwal van Wintam	8
NIEUW: Cursus Nachtvinders	9
Cursus Natuurverkenner, op bezoek in de Kleiputten Terhagen	9
Wandeltip den Battelaer - Rumst/Battel	10
Een Natuurpuntdagje met een geweldige apotheose ...	14
Jachtongeval te Aartselaar	15
Agenda Aartselaar	16
Agenda Rupelstreek	18
Dagpauwoog	20

RSP-trappers fietsen voor de Kleiputten Terhagen

In het kader van Expeditie Natuurpunt fietsen de RSP-trappers op zaterdag 23 en zondag 24 juni van Hasselt naar Mechelen, met onderweg een overnachting. Via een flinke omweg en fietsen ze zo een afstand van 260 km samen. Deze 5 Rupelstrekenaars zagen de laatste decennia hun streek in het rivierenland van Schelde, Rupel en Nete veranderen tot een streek waar het opnieuw aangenaam wonen, werken en recreëren is.

Een streek waar vrijwilligers van Natuurpunt bijna dagelijks werken aan de uitbouw van een netwerk van natuurgebieden. De aankoop van de eerste percelen in 1999 door Natuurpunt in het Niels Broek was een mijlpaal voor het natuurbehoud in de Rupelstreek. Eind 2016 was er een nieuwe mijlpaal met de aankoop van 31ha natuurgebied in de Kleiputten Terhagen.

Team RSB-trappers bestaat uit: Dirk Meersman, Martijn Provost, Peter Alen en Wim Huybrechts en Steven Roels is hun coach. Streefdoel is centen verzamelen voor de Kleiputten Terhagen en daarbij proberen ze net zo snel te zijn als ons snelste Vlaamse amfibie, de mystieke RSP. Natuurgebied Kleiputten Terhagen is een voormalig kleiontginningsgebied, waar de natuur na het stopzetten van de kleiontginning volop z'n eigen weg kon gaan. Tot het moment van de aankoop door Natuurpunt was het tevens een ontoegankelijk gebied.

Vrijwilligers van Natuurpunt hebben er sindsdien keihard gewerkt aan het aanleggen en onderhouden van wandelpaden, het inrichten van kijkpunten, het afrasteren en de bouw van 2 inkompoorten. Inmiddels werden er reeds 286 soorten planten gespot en is het een thuis voor zeldzame soorten zoals: rugstreeppad, kamsalamander, zomertortel, woud-aapje en visdieffe. En uiteraard nog voor veel andere soorten...

Alle info vind je op de teampagina van RSB-trappers: <https://expeditie.natuurpunt.be/project/9716>

Je kan ons team aanmoedigen en hen steunen met een gift. Alle giften, groot of minder groot zijn welkom en voor giften vanaf 40 euro ontvang je een fiscaal attest. Uw steun gaat integraal naar dit natuurgebied en helpt ons om er de natuurwaarden te bewaren voor nu en later...

Alvast dank!

Relaas van een bewogen winter in de Kleiputten Terhagen

Winter, traditioneel een periode waarin de natuur het wat rustiger aan doet en reikhalzend uitkijkt naar het aanbreken van de nieuwe lente. Voor menig natuurliefhebber ook een tijd met weinig animo, uitgezonderd enkele wintergasten. Toch viel er in de Kleiputten Terhagen heel wat te beleven, we geven even een chronologisch overzicht:

De grote vijver blijkt een geliefkoosde plaats voor talrijke wintergasten. De vaste bewoners, de meerkoeten, worden dan tijdelijk vergezeld van tafel-, kuif- en krakeenden. Ook aalscholvers zagen we regelmatig op de afgestorven berken in het water hun vleugels spreiden.

Op 10 januari bleken er toch wel 2 bijzondere exemplaren rond te dobberen. Ze hadden fel-rode snavels, een bruinoranje kop en zwarte borst: krooneenden! Een schaars geziene wintergast in onze contreien, de vindplaatsen in Vlaanderen bleven deze winter beperkt tot een vijftal. Ze zijn verzot op kranswieren die op de bodem van de vijvers groeien, zo bleek na het bezoek van enkele duikers in september 2017.

Blijkbaar vonden de krooneenden het best aangenaam toeven in de putten want ze bleven er tot begin maart om dan vermoedelijk terug te keren naar hun broedplaatsen ergens in Nederland of nog noordelijker.

krooneend

Krooneend – Fons Van den heuvel

Op 24 januari volgde een ecologisch wateronderzoek door Micrasterias, de Sieralgenwerkgroep van Natuurpunt. Sieralgen worden erkend als indicatoren voor de natuurwaarde en biodiversiteitswaarde van stilstaande wateren. Meerdere stalen van de belangrijkste waterpartijen werden meegenomen.

In de daaropvolgende weken werden ze microscopisch onderzocht. Groot was dan ook onze verrassing toen bleek dat er nieuwe soort was ontdekt voor België: Closterium karnakense. Deze soort werd voor het eerst ontdekt in het land van de farao's in een vijver in de buurt van de tempels van Luxor in Egypte. Ondertussen werd ze nog maar op een 3-tal plaatsen gevonden in Europa.

Toch wel heel bijzonder dat deze in de Kleiputten Terhagen een nieuwe thuis heeft gevonden. Deze ontdekking werd dan ook gretig opgepikt door de lokale pers.

Alg – Closterium

Ijsvogel – Patrick Smits

In januari doken ook twee toch wel heel speciale standvogels op. Ze zijn bijzonder standvastig en verroeren geen pluim en zijn net daarom prachtig om te bewonderen. Het betreffen 2 nieuwe Street Art kunstwerken van Dzia. We voelen ons alvast zeer vereerd met deze nieuwe aanwinsten. Een ervan is de ijsvogel, het andere kunstwerk heeft een meer bescheiden doch daarom niet minder fraaie opstelling. Laat ons dit 2de kunstwerk alvast houden als verrassing voor de aandachtige bezoeker tijdens een van de vele gegidste wandelingen doorheen het natuurgebied.

Een andere leuke waarneming deden we in onze chalet, waar een onverwachte gast zichzelf had opgesloten in een plastic box met vogelvoer: een gewone bosmuis. Hij had zich een weg geknaagd doorheen het plastic maar helaas geen rekening gehouden met een ontsnappingsroute. Hij werd behouden en wel de vrijheid gegund, weliswaar met een dik gevuld buikje.

Martijn en Filip – Pol Segers

Ook het beheerteam zat niet stil. Tijdens menige winterstormen ging heel wat bomen tegen de vlakke, vooral in het zuidelijke deel van het natuurgebied. Onder het moto: “dood hout brengt leven in het bos”, blijft alles liggen waar het is neergekomen. De bomen die wegen versperden of een gevaar vormden werden wel opgeruimd. Het kroonhout werd verhakseld en dankbaar gebruikt om natte wegen toegankelijker te maken.

Op een stralende zondagvoormiddag eind februari gingen maar liefst 12 vrijwilligers aan de slag om oud ijzer op te ruimen. Dankzij heel wat spierkracht en noeste arbeid konden we mooie restanten uit het industriële verleden naar boven halen.

Zo is er een onderstel van een kipwagentje dat na een verblijf van meer dan 50 jaar in de grond nog perfect draaiende wielen blijkt te hebben. Van vakwerk gesproken! Mogelijk gaan we dit een mooie plaats geven aan de chalet met een knipoog naar het verleden.

De komende werkmomenten van het beheerteam staan alvast in het teken van de Open-deurdag van 15 april en de definitieve openstelling van de noordelijke wandelroute met zijn mooie uitzichtpunten.

Uiteraard kijken we ook bijzonder uit naar de terugkeer van de lente en de menige broedvogels die ondertussen hun reis vanuit het verre Afrika aangevat hebben om hier in de Kleiputten hun nieuwe kroost ter wereld te brengen. Zou de bijzonder zeldzame zomertortel terug zijn weg vinden naar Terhagen? Zal de kamsalamander de nieuwe poel koloniseren?

Alvast een update hierover in het volgende zomernummer.

Kris, Jan en Dirk bij het uitgraven oude rails - Pol Segers

Vogelkijkvierdaagse Zeeland – Een terugblik

We hadden er al maanden naar uitgekeken en eindelijk was het zover: de start van onze vogelkijkvierdaagse in Zeeland. Helaas moeten we starten met een donkerzwarte bladzijde. We vernemen 's ochtends dat Guido, één van onze deelnemers, niet kan meegaan omdat zijn dochter voor haar leven aan het vechten is als gevolg van een longembolie. Die dag heeft ze dat gevecht in Emmen Nederland, verloren. Onaanvaardbaar, zo'n jong leven.

donderdag 15 februari

Maar we moeten verder. Met 20 rijden we, verdeeld over 6 wagens, naar onze eerste stop: Rattenkaai, een verlaten haventje aan de Oosterschelde. Het weer is nog wat somber maar toch ontdekken onze specialisten reeds een Slechtvalk en een Smelleken. Niet slecht. Langs de Oesterdam rijden we naar de Scherpenissepolder en vervolgens naar de Philipsdam. We laten de wagens achter en wandelen een eind, tot we in de telescopen een Zeearend en zijn reusachtig nest vinden. Mooie waarneming... De laatste jaren zijn deze 'vliegende deuren' aan een ware opmars bezig in Nederland. Lunchen doen we in Bruinisse, onze eerste stop op Schouwen-Duiveland. Via de Prunjepolder bij Zierikzee bereiken we de Brouwersdam waar altijd wel 'een speciale' mag verwacht worden. Brilduiker, Middelste Zaagbek, Gewone en Grijs Zeehond zijn enkele van de waarnemingen. Maar er staat een behoorlijk strakke wind en het voelt koud aan dus zakken we af naar 't Klokje, het fijne hotel waar we de volgende drie dagen te gast zullen zijn.

vrijdag 16 februari

Deze voormiddag heeft Erik voor ons een nieuwigheid in petto: we maken een strandwandeling in de Kwade Hoek, een jong natuurgebied in de duinen van Goeree. We moeten een keuze maken tussen het Laarzen- en het Schoenenpad en we kiezen wijselijk voor het laatste. Onze vogelspecialisten: Karel, Erik en Marnix,

Op stap in de oernatuur en vogelparadijs de Kwade Hoek, links strandjutter Anita – foto: Jan Belmans

kunnen hier hun hartje ophalen. De zon schijnt nu volop en de vrolijke zangvlucht van de Veldleeuweriken vergezelt ons op onze tocht. Schoonheden als Sneeuwgorst, IJsgors, Roodborsttapuit en Kneu laten zich van hun beste kant zien.

Op het strand treffen we een Bonte kraai, dat was lang geleden! Ondertussen ont-popt Anita zich onder het goedkeurend oog van Eddy tot een ware strandjutter: onder het motto "verlos de zee...doe mee" verzamelt ze een bont allegaartje zwerfvuil en plastic, een probleem waar elke zee mee kampt. Op de terugweg missen we het Schoenenpad en dat hebben we geweten: kletsnatte voeten voor wie

geen laarzen droeg...

Toch nog een ontmoeting met 3 speelse Baardmannetjes...mooi!

Een uurtje later dan gepland arriveren we in Het Wapen van Stellendam voor onze lunch. Na de middag stoppen we op de ons ondertussen vertrouwde Brouwersdam waar we o.a. nog Geoörde fuut en/of Kuifduiker, Eidereend, Zwarte zeekoet, Zwarte zee-eend, Parelduiker en de twee zeehonden kunnen noteren. Hoog tijd om af te zakken naar de omgeving van de Plompe Toren, het enige restant van het dorpje Koudekerke dat in de 16de eeuw in de Oosterschelde verdween. Het in-lagencomplex is een zeer waardevol gebied voor moeras-, weide- en kustvogels. Een Sperwer jaagt boven de plassen.

Nu nog naar de Flauwers en de Weversin-lagen in de omgeving van de Heerenkeet, een eet- en drankgelegenheid waar Natuurpunters wel eens durven te foerageren. Hier testen de vogelcursisten hun kennis: de eigenaar van een lange naar beneden gebogen snavel is de Wulp en die van de naar boven gewipte snavel is de Kluut... of was het omgekeerd? Einde van dag 2: het was weer schitterend en het weer was ook schitterend (grapje). Vanavond konden we 85 soorten op onze streeplijst aanvinken.

Genieten van de gezelligheid van 't Klokje – foto: Frie van Ballaert

zaterdag 17 februari

Vandaag gaan we naar het Oude Land van Strijen waar we tussen duizenden Brandganzen op zoek gaan naar een Roodhalsganzen en/of enkele Dwergganzen. Het blijkt een onmogelijke opdracht. Maar plots gaat de hele meute de lucht in, Marnix heeft de verklaring vlug gevonden: een machtige Zeearend scheert over de vlakte op zoek naar een prooi! Zonder resultaat. Enkele honderden meter verder gaat onze grootste roofvogel rusten op een weidepaaltje. Tijd om de telescopen scherp te stellen op deze machtige verschijning....

Smalle wegjes en brede tractoren als tegenliggers, dat vraagt om problemen. Dus verlaten we het Oude Land van Strijen, maar de ontmoeting met de Zeearend blijft voor altijd op onze netvlieszinnen gegrift. Onvergetelijk.

Ondertussen is de zon volop doorgebroken. Hoog tijd voor onze lunch in het haventje van Ooltgensplaat, een idyllische plek met een panoramisch zicht op het Volkerak. De uitbater van Paviljoen Sluishaven geeft ons ruim de tijd om de omgeving te bewonderen, met dank aan Karel en zijn wel zeer oude kaas.

In de omgeving van Battenoord leert Karel ons het verschil tussen een Bontbekplevier en een Strandplevier. Een IJsvogel doet zijn bijnaam van Vliegend juweeltje alle eer aan. Maar het is toch vooral de groep foeragerende Flamingo's die onze aandacht trekt. We gaan dichterbij en in de kijkers is het verschil duidelijk. 30 Chileense en 15 Grote Flamingo's, vergezeld van 15 à 20 hybriden overwinteren in het Grevelingenmeer en broeden in Duitsland, een jaarlijks weerkerend fenomeen sinds de jaren 70 van vorige eeuw.

zondag 18 februari

We nemen afscheid van Hotel 't Klokje in Renesse en zoeken een plek aan de zee waar zeehonden op een verre zandplaat

rusten. Gewone Zeehond en de grotere Grijze Zeehond liggen broederlijk naast elkaar. Lang vertoeven we hier niet, want we hebben nog een belangrijke afspraak: sinds december 2017 is er een invasie in Nederland van een 14-tal Grote kruisbekken. De vorige invasies van deze Noord-Europese soort dateren van 1982, 1990 en 2013.

De huidige kolonie bevindt zich in de Boswachterij Westerschouwen, met zijn 330 ha. het grootste bos van Zeeland, met zandverstuivingen, valleien, duinweiden en vogelrijke bosranden. Echt wel één van de mooiste gebieden van Zeeland. De Grote Kruisbekken bevinden zich rond het waterwinningsgebied, maar het blijft hoe dan ook zoekwerk. We stellen ons op aan de bosrand en zien na korte tijd 3... Goudvinken. Schitterend!

Tien minuutjes later landt er iets in de top van een zeeden... een Appelvink. Wow! Nog een half uurtje later de grote finale: rode mannetjes en groenachtige vrouwtjes Grote kruisbek laten zich minutenlang bewonderen terwijl ze zaden uit de den-nenappels plukken... Een ornithologisch orgasme... Sorry dat ik mij wat laat gaan,

Baltsende flamingos' aan Battenoord – foto: Dirk Tersago

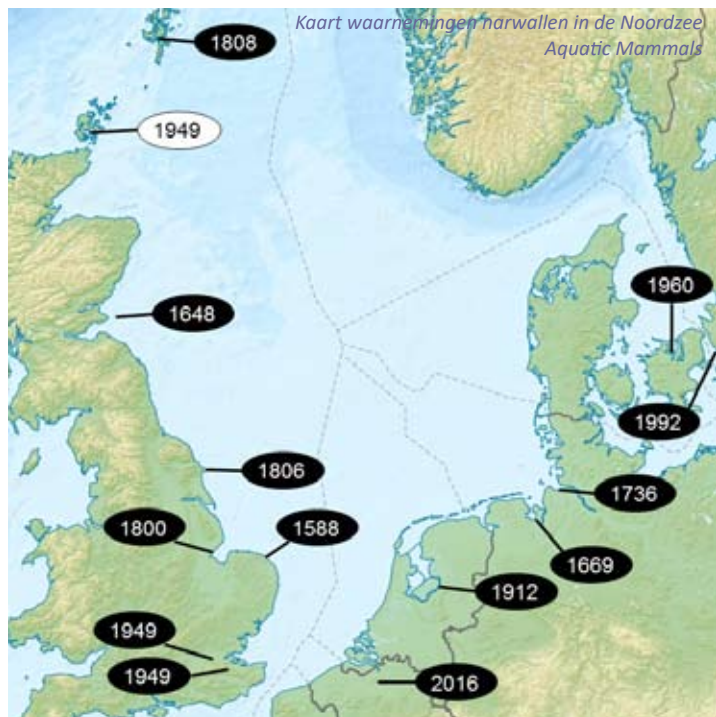
maar het is sterker dan mezelf...

Na een laatste middagmaal in het zonnige Burg-Haamstede maken we nog een wandeling in de omgeving van Neeltje Jans zonder verdere hoogtepunten, maar iedereen is voldaan.

Tot slot nog enkele reacties van deelnemers: Mooi weer, een goed hotel, veel vogels een puike organisatie en vooral een fantastisch gezelschap. Het Aards paradijs bestaat! Afgelopen 4 dagen zijn we er zowaar geweest! Een heel geslaagde vierdaagse, genoten van begin tot einde, met als apotheose Goudvink, Appelvink en Grote kruisbek... Helaas blijft er het zwarte randje.

De groep – Jan Belmans

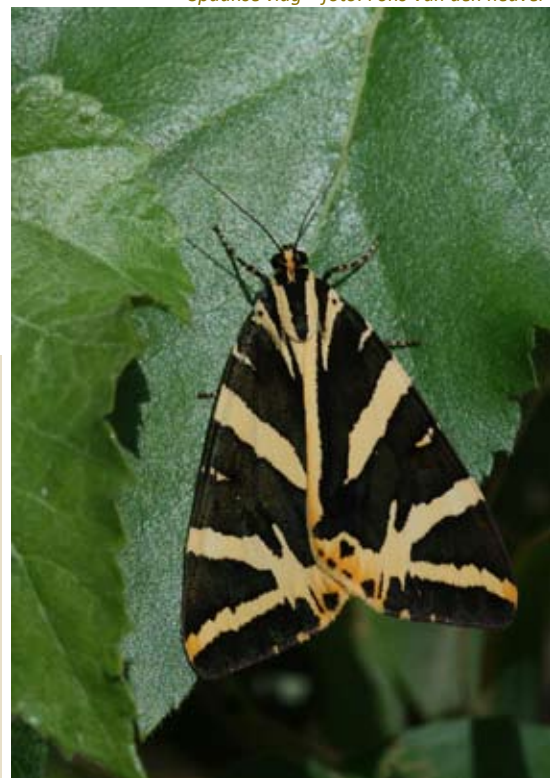
NIEUW: Cursus Nachtvinders

Wist je dat er in de Lage Landen zo'n 2500 soorten vlinders voorkomen? Meer dan 95% daarvan zijn nachtvinders of motten, zoals ze ook wel genoemd worden. Van de grotere, goed herkenbare nachtvinders komen er in Vlaanderen meer dan 700 soorten voor. Daarbij prachtexemplaren zoals de Spaanse vlag.

Waarom komen motten op licht af? Hoe kan je al die verschillende soorten en families uit elkaar houden? Hoe kan je nachtvinders bestuderen in je eigen tuin? Tijdens twee theorie-avonden gaan we dieper in op de leefwijze, herkenning en waarnemingsmethoden van nachtvinders.

Daarna trekken we 3 avonden het veld in om nachtvinders te zoeken. Een aanrader, niet enkel voor nachtraven!

Spaanse vlag – foto: Fons Van den heuvel

De theorie-avonden gaan door op woensdagen 25/4 en 2/5 in Natuur.huis de Paardenstal in Niel, telkens van 19u30 tot 22u.

De avondexcursies gaan door op vrijdag 4/5, van 21u30 tot 23u30 en op 3/8 van 21u tot 23u in de Kleiputten Terhagen en op vrijdag 8/6, van 22u tot 24u in Walenhoek.

Lesgever tijdens de info-avonden en de excursies is Wim Veraghtert, natuureducatief medewerker van Natuurpunt CVN vzw. Om praktische redenen wordt het aantal deelnemers beperkt tot 25 personen.

Hoe inschrijven: 33 euro (leden Natuurpunt en inwoners gemeente Niel), 25 euro (- 16 jaar) en 40 euro (overige). Het inschrijvingsgeld kan gestort worden op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, mededeling: Cursus Nachtvinders, gsm-nummer en emailadres.

Het volledige programma vind je op: www.natuurpunt.be/rupelstreek

Voor meer info: mail naar info@natuurpuntrupelstreek.be of bel naar 0476/39.19.94

Cursus Natuurverkenner, op bezoek in de Kleiputten Terhagen

Zaterdag 24 februari waren de deelnemers aan de cursus te gast in de Kleiputten Terhagen. Dit in 2016 door Natuurpunt aangekochte natuurgebied herbergt niet enkel boeiende natuur, maar ook een erg boeiend verleden, dat tot meer dan 37 miljoen jaar teruggaat in de evolutie van onze planeet.

Het verhaal van de Boomse klei en de cuesta is een erg boeiend verhaal en het kan verteld worden op de plek waar deze evolutie zichtbaar is. Ook de aanwezige fauna en flora kreeg aandacht en dan vooral de kolonisatie van kale terreinen en objecten door mossen en korstmossen.

Diegenen van de groep die gehoopt hadden om de 2 mannetjes krooneenden te kunnen bekijken, moesten zich tevreden stellen met kuifeenden, tafeleenden, dodaarzen en futen. De krooneenden hadden de Kleiputten Terhagen enkele dagen daarvoor verlaten, waarschijnlijk omdat de kranswieren op de bodem van de grootste plas waren opgesoupeerd.

Natuurverkenners op bezoek in de Kleiputten Terhagen - foto's: Herman Killens

Wandeltip den Battelaer

Rumst/Battel

Deze wandeltip leidt je via de wandelbruggen over de Nete en Dijle langs de dijken van de Dijle, Zenne en Leuvense Vaart naar het landschap van Den Battelaer. Een voormalig overstromingsgebied tussen de Zenne en het kanaal Dijle-Leuven. Eeuwenlang kronkelde de Zenne door dit landschap, tot de mens de rivier ging indijken. Aanvankelijk met kleine dijkjes, later met steeds hogere dijken en door het afsnijden van eeuwenoude meanders. Die oude meanders zijn nog steeds herkenbaar in het landschap en vormen zo stille getuigen van een verdwenen verleden. In het riviergebied zijn nog sluisjes te bekijken die vroeger dienden om rivierwater op de vloeibeemden te laten vloeien, ook al een gebruik uit het verleden. De Natuurpuntvrijwilligers van het beheerteam den Battelaer willen dit oude vloeibeemdensysteem graag in eer herstellen.

1. Vanop de wandelbruggen over de Nete en de Dijle heb je een prachtig zicht op beide rivieren. De wandelbrug over de Nete toont je een mooi beeld van de samenvloeiing van de 3 rivieren. Links zie je brede uitsteeksels in de rivier, dat zijn zogenaamde kribben. Ze zorgen ervoor dat de kracht van het water bij opkomend getij gebroken wordt. Met laag tij liggen voor die kribben brede slikplaten bloot, doorgaans zitten er dan enkele wilde eenden en krakeenden. Vanop de wandelbrug over de Dijle kijk je naar het toekomstig overstromingsgebied Battenbroek. De grote waterplas is een prima gebied voor watervogels. Futen, kuifeenden, tafeleenden en meerkoeten zijn er jaarrond aanwezig en sinds vorig jaar heeft ook de bever het gebied ontdekt.

2. Op het einde van de wandelbrug over de Dijle kijk je naar de polder van Heindonk. In het zuidelijk deel van dit akkercomplex werden sporen van menselijke activiteiten uit de bronstijd gevonden. In het noordelijk deel trof men enkele waterkuilen en -putten uit de Romeinse tijd aan. Opgravingen aan de Rupeldijk in Heindonk leverden twee houtskoolmeilers voor de productie van houtskool uit de Romeinse tijd op. Het landschap van Tien Vierendelen maakt deel uit van het Sigmaproject Dijlemonding. Mogelijk wordt hier binnenkort gestart met de bouw van een ringdijk omheen het gebied.

3. De wandelbrug over de Zenne toont een prachtig beeld van de rivier en het gehuchtje het Zennegat. Tot 2008 loosde de grootstad Brussel al haar afvalwaters ongezuiverd in de rivier, ruim 100 jaar lang was de Zenne één van de meest vervuilde rivieren van de Lage Landen. Dankzij

druk vanuit Europa kwam er toen een einde aan dit ecologisch drama, met de ingebruikname van het waterzuiveringsstation Brussel Noord.

4. De eerste aanblik van den Battelaer toont een landschap dat volop gedomineerd wordt door vlierstruiken, af en toe onderbroken door boswilg, zwarte elzen en berken. Dit is het biotoop van kleine struweelvogels zoals tjiftjaf, zwartkop en winterkoning. Tijdens de lentemaanden zal hun zang je vergezellen tijdens je wandeling.

5. Op deze plek kijk je naar een totaal ander beeld van den Battelaer, met natte weilanden en restanten van enkele oude Zenne-meanders. Net zoals vele andere rivieren werd de loop van de Zenne verlegd voor de scheepvaart. Tijdens het voorjaar kan je hier een tapijt van dotterbloemen bewonderen. De weilandjes zijn eveneens een paradijs voor watersnippen.

6. Dit paadje loopt naar een van de mooiste kijkpunten van den Battelaer, met een prachtig zicht op de noordelijke vijver. Dit plekje betovert en neem dus rustig de tijd om de vijver af te speuren naar watervogels. Futen en meerkoeten zijn jaarrond aanwezig.

7. Op weg naar dit kijkpunt wandel je langs een oud populierenbos, de bomen staan met de wortels in het water en langzaam sterven ze af. Dit proces kan enkele tientallen jaren duren en in die periode vormen ze een paradijs voor hollenbroeders, zoals grote bonte specht, groene specht en boomkruiper. Iets verder leidt een vlonderpad je langs een prachtig elzenbroekbos. Let op, bij nat weer kan het vlonderpad erg glad zijn. Op de hogere delen in de richting van de kanaaldijk groeien voornamelijk hazelaars.

8. Het rietmoeras onderaan de kanaaldijk is dan een uitstekend biotoop

voor rietvogels. Tijdens de vroege lente heb je hier een goede kans om blauwborstjes te horen en met wat geluk ook te zien. Als dat zo is, neem dan rustig de tijd om de vogels te bekijken. Blauwborstjes hebben het formaat van een roodborst, in broedkleed is het mannetje blauwborst herkenbaar aan een opvallende blauwe vlek op de borst, met een witte vlek in het midden. Vanaf eind maart komen ze terug vanuit de overwinteringsgebieden in Spanje, Portugal en West-Afrika. Het gezang van de blauwborst doet wat denken aan de zang van nachtegaal. Het begint met een opeenvolging van sruu-klanken, gevolgd door heldere klanken, met soms ook imitaties van andere vogelsoorten.

9. Hier sta je voor de keuze, recht-door wandelen langs de kanaaldijk of even terugkeren om onderaan de dijk de doorsteek te maken richting Zennedijk. Oude knoestige knotbomen kleden hier het landschap. Ze zijn een uitstekend biotoop voor het steenuiltje en ook de torenvalk jaagt boven het open landschap. Vrijwilligers van Natuurpunt plaatsten een nestkast voor deze sierlijke muizenjager. Met wat geluk zie je hier een biddende torenvalk.

10. Het brugje over het kanaal overwandelen is een must tijdens deze

wandeling. Wandel eerst naar rechts langs de betonnen ringdijk van het nieuwe overstromingsgebied Zennegat tot bij de eerste wegverbreding. Dit is één van de prachtplekken om het gebied te bekijken. Een verrekijker is zeker een goede hulp. Dagelijks stroomt het Dijlewater in en uit het gebied, dat zorgt steeds opnieuw voor grote slikplaten. De voorjaarsstrek is momenteel volop aan de gang en dus één van de beste momenten om je te laten verrassen.

Het Zennegat

In dit gehuchtje werd al een flink stukje geschiedenis geschreven. Door de bouw van het kanaal naar Leuven werd het letterlijk in tweeën gesneden. Tot omstreeks 1950 was er nog volop activiteit in dit gehuchtje, waar generaties lang bootslepers woonden. In de jaren '70 werd het een oord van kunstenaars, muzikanten en hippies. Wandel zeker even omheen de dijken van beide delen, het beeld op de samenvloeiing van Dijle en Zenne is gewoon prachtig. Stap zeker ook even binnen in café Zennegat, en geniet van de gezelligheid van dit pittoresk cafeetje. Zo kan je de sfeer van dit gehuchtje intens opsnuiven.

Zennegat – foto: Fried Happaerts

Tekst en foto's:
Erik De Keersmaecker, Hugo Willocx

Lengte: 9 km

Start

- Picknickplaats fietsbrug Netedijk Rumst

Parking

- Parking Netebruggen: bereikbaar via Markt Rumst
- Parking Drie Rivieren: bereikbaar via de Visserstraat

Toegankelijkheid

- Het hele jaar door, na een regenbui kan het wandelpad op sommige plaatsen modderig zijn.
- Sommige paden zijn niet of moeilijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers of kinderwagens.

Openbaar vervoer

- De Lijn: busstation Rumst (Molenbergstraat), op ongeveer 1 km van vertrekpunt
- Halte lijnen: 500 en 508
- Eindhalte lijnen: 191 – 507 – 555
- Ga via Molenbergstraat richting Markt

volg daar wegwijzer Netebruggen.

Horeca

- Café Zennegat (open van donderdag tot maandag)
- Taverne De Zennehoeve Heffen (open van woensdag tot zondag)
- Café Visclub Hoop op Beet Rumst (open van woensdag tot zondag)
- Brasserie 3 Ri4en Rumst (open van woensdag tot zondag)

Picknickplaatsen

- Picknickplaats fietsbrug Netedijk Rumst

Info :

- info@natuurpuntrupelstreek.be
- www.natuurpunt.be/rupelstreek

Tips: Een verrekijker meenemen is een aanrader!

Honden kunnen mee, wel steeds aan de leiband.

Op stap voor de kerkuil

De winterperiode is een prima periode voor de controle, het uitkuisen en zo nodig herstel van onze kerkuilnestkasten. Noodzakelijk werk ook, een paartje kerkuilen in een nestkast, dat levert jaarlijks een dikke laag braakballen op. Na enkele jaren is die laag zo dik, dat er nog nauwelijks plaats is voor de uilen in de kast.

Op plaatsen waar de uitvliegopening bereikbaar is, wordt die voor de controle dichtgemaakt met een jute zak. De kerkuilen zitten dan opgesloten en zo kan er gekeken worden of er geringde vogels in de nestkast zitten. Niet-geringde vogels krijgen dan ook meteen een ring aan hun poten. Controle van die ringen levert ons interessante informatie op. Hoe oud zijn de vogels en waar komen ze vandaan.

Een controleronde op woensdag 10 januari langs 7 nestkasten leverde 5 door kerkuilen bewoonde nestkasten op. In een nestkast in Liezele zat een geringde kerkuil, nazicht van de ringgegevens bracht aan het licht dat deze vogel op 10/6/2009 door ons als nestjong geringd was in een nestkast in Weert. Toch al een mooie leeftijd voor deze kerkuil.

In een nestkast in Wintam zaten 2 kerkuilen en meteen konden we bijzonder mooi de 2 kleurfasen van kerkuilen in de Lage Landen bekijken: *Tyto alba alba* en *Tyto alba guttata*. In Vlaanderen komen beide vormen voor, meer naar het noorden van Europa zijn er meer *guttata*'s en meer naar het zuiden van Europa meer *alba*'s. *Tyto alba alba* of de witte kerkuil ligt aan de basis van vele spookverhalen.

Boottocht op de Schelde, Rupel en Dijle, ijskoud, maar ijsig mooi!

Met 86 passagiers aan boord van de Mozart op zaterdag 3 februari was de boot goed gevuld. Aan de veersteiger langs de Rupel in Schelle metéén een goede start met aan de overkant: blauwe reiger, kleine en grote zilvereiger. De Schelde tussen de Rupelmonding en het Callebeekveer bracht krakeenden, aalscholvers en futen. Het traject langs de Rupel en het stukje Dijle tot bij het Zennegat toonde perfect dat onze rivieren op dit moment bij de vogelrijkste plaatsen van Vlaanderen horen. Kleine zilvereigers, wilde eenden, krakeenden, pijlstaarten, wintertalingen en zelfs enkele kuifeenden en bergeenden lieten zich prima bekijken vanop de boot. De Schelde tot aan de Durmemonding bracht grotere aantallen bergeenden op de brede slikplaten en verrassend was toch wel een lepelende lepelaar langs de Schelde ter hoogte van Rupelmonde.

Wim Mertens, vrijwilliger bij Natuurpunt Hobokense Polder en werkzaam bij het INBO toonde zich een prima spreker en kenner van onze rivieren.

Piet Stroobants, één van de passagiers aan boord zond ons achteraf de volgende commentaar: Het was een leuke en zeer leerrijke boottocht! Zeer goede voorbereiding, deskundige informatie van Erik en Wim aan boord. Een dagje relaxen op onze rivieren, met zoveel interessante vogels te spotten, wie had het kunnen vermoeden, zelfs een lepelaar. Kortom, het was FUN!

Herman Killens, een andere passagier aan boord en samen met z'n vrouw Mireille, lid van de WhatsApp-groep: de Juveniëlen, zond ons een mooie fotoreeks door; met als titel: Ijskoud, maar ijsig mooi.

Paddenschermen plaatsen langs de Doornlaarlei

Vier Cummins-medewerksters en zeven Natuurpuntvrijwilligers waren op maandag 19 februari op de afspraak voor het plaatsen van paddenschermen langs de Doornlaarlei en een stukje Lage Vosbergstraat in Rumst. Deze mooie samenwerking zorgde ervoor dat het plaatsen van 250 meter paddenschermen in nauwelijks 2 uur tijd klaar was. De paddenoverzetactie in de wijk Lage Vosberg in Rumst, dit jaar al voor de 9de keer, is een initiatief van Natuurpunt en gemiddeld werden de voorbije jaren een 700-tal diertjes overgezet. Het hoogste aantal werd gehaald in 2011 toen meer dan 1.200 diertjes werden overgezet. Vorig jaar werden ongeveer 800 diertjes veilig de straat overgezet. De paddentrek van de overwinteringsplaatsen naar de voortplantingspoelen start meestal midden februari wanneer de temperatuur 's avonds en 's nachts boven de 8° schommelt en kan vrij intens zijn, wanneer het regent. Eind januari werden we eerder onverwacht geconfronteerd met dergelijke temperaturen en werd er reeds paddentrek waargenomen.

Voedselteam Niel in Natuur.huis de Paardenstal

Sinds enkele jaren werkt een groep Natuurpuntvrijwilligers aan een steeds mooier wordend Natuur.huis. Die dadendrang wekt bewondering en wordt ook beloond. Gemeente Niel, eigenaar van het gebouw nam het voortouw in de restauratie van de rest van het gebouw en Natuurpunt kon rekenen op subsidies van de provincie Antwerpen in het kader van een Quick Win Gebiedsgericht beleid Rupelstreek en de opbrengst van het Feest van de burgemeester voor het uitvoeren van projecten. En het doet deugd dat bezoekers aan het Natuur.huis regelmatig hun bewondering uiten voor de reeds gerealiseerde projecten.

Eind 2017 kreeg Natuurpunt de vraag van Voedselteam Niel of ze hun activiteiten ook konden uitvoeren in het Natuur.huis. Een vraag die vrijwel meteen gunstig onthaald werd en sinds vrijdag 9 februari fungeert het Natuur.huis dan ook als stockage- en verdeellokaal voor de bij het Voedselteam Niel bestelde pakketten.

Natuurpunt is ervan overtuigd dat de samenwerking met Voedselteam Niel erg vlot zal verlopen en wenst de vrijwilligers van Voedselteam Niel erg veel succes toe.

Info Voedselteam Niel :

Gunter Gehre - gunter.gehre@telenet.be

Natuur.huis de Paardenstal blijft vernieuwen

Met de lente in aantocht en daarmee ook een nieuwe zomerperiode in het Natuur.huis wordt er verder gewerkt aan nieuwe projecten. Zoals in Paardenbox 3: vanaf mei kunnen kinderen, samen met hun ouders of grootouders op stap gaan in Walenhoek, gewapend met een rugzakje, met daarin een aantal weet- en doe-opdrachtjes. Het project krijgt de naam: "Watje, het waterratje."

Een nieuwe info- en tijdschriftenkast informeert bezoekers aan het Natuur.huis over natuur- en vogelkijkprojecten in onze Lage Landen aan de Noordzee. Uiteraard mogen daarin de tijdschriften van Natuurpunt niet ontbreken: Natuur.blad, Natuur.Oriolus en Natuur.Focus. En uiteraard ook Rupel.blad niet, het fraaie ledenblad van Natuurpunt Rupelstreek&Aartselaar.

Andere magazines die er kunnen bekeken worden zijn het Vlaams/Nederlandse tijdschrift Zoogdier en Vogels, het bijzonder fraaie tijdschrift van Vogelbescherming Nederland. Ook het tijdschrift van WWF-Vlaanderen is erbij, net zoals ANTENNE en ZOOM, publicaties van provincie Antwerpen, de infomagazines van het VOC Malderen en het Natuurhulpcentrum Opglabbeek en het Nielse Infomagazine Rupelbrug.

Op zoek naar vleermuizen in oude historische tunnels

In opdracht van provincie Antwerpen werd door Studiegroep Omgeving een studie gemaakt van de oude historische tunnels in de Rupelstreek. Deze tunnels, waarvan de oudste ruim 150 jaar oud zijn, werden onder de hoofdwegen gebouwd om een verbinding te maken tussen de steenfabrieken, langs de oevers van de Rupel of Schelde en de droogloodsen en kleiputten aan de andere kant van de straat.

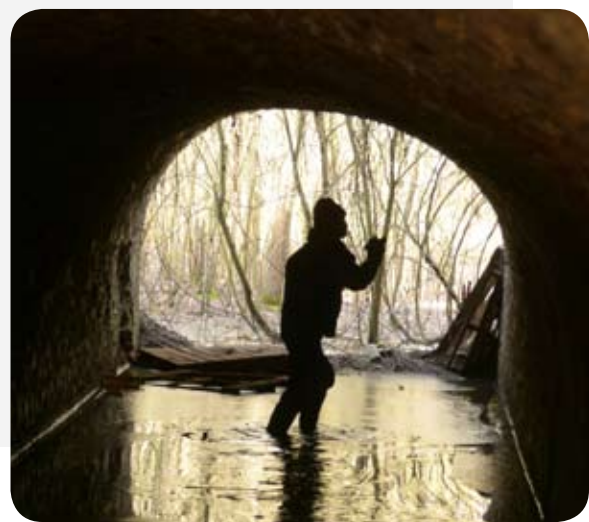
Oorspronkelijk liep door de oudste tunnels een waterkanaal, zodat men met vloten de klei en stenen kon transporteren. Daarna werden in de tunnels smalsporen aangelegd, zodat men met door paarden getrokken wagonnetjes materialen kon transporteren, in een latere fase werden de paarden vervangen door kleine locomotiefjes. Uit de studie blijkt dat een aantal tunnels mogelijk geschikt zouden zijn, om ingericht te worden als overwinteringsplaats voor vleermuizen.

Zo'n kans mogen we uiteraard niet laten liggen, en samen met Wout en Camilla Willems van Vleermuizenwerkgroep Natuurpunt werden op donderdag 1 maart een 10-tal tunnels geïnventariseerd.

Dit bezoek bracht aan het licht, dat momenteel reeds 2 tunnels gebruikt worden door vleermuizen (baardvleermuis en watervleermuis) als overwinteringsplaats en dat een 3-tal tunnels, mits de gepaste inrichtingsmaatregelen, interessant kunnen zijn als vleermuizenverblijfplaats.

Wout Willems op zoek naar vleermuizen in oude tunnel

foto: Erik De Keersmaecker

Een Natuurpuntdagje met een geweldige apotheose ...

We schrijven 3 maart! Stilaan het einde van een "poolweek" met als toemaatje nog een laagje sneeuw wat een prachtige wandeling (en mooie foto's) oplevert.

Het Rupel.blad van april komt er weer aan ... althans de voorbereiding. Geplande activiteiten voor de lenteperiode netjes bundelen en verzendklaar maken voor onze lay outer Fried, foto's zoeken, her en der nog wat contacten leggen en afspraken maken, ... Maar intussen toch geregeld een blik in de wintertuin werpen, waar op verschillende plaatsen wintervoeding staat en hangt voor onze gevleugelde vriendjes. De verrekijker is nooit veraf.

En ja, daar zijn ze: het is puur genieten van het dartele spel van kool- en pimpelmezen, kepen en vinken, groenlingen, een roodborstje, een heggemus, oef, gelukkig ook een merelkoppeltje. De grotere sloebers als houtduif, Turkse tortel en ekster strooien wel eens "roet" in het eten en jagen het kleine grut voor even weg. Maar de tafel is groot en ze delen de maaltijd. In de vroege namiddag hebben we afgesproken in De Reukens. Marcel van VELT staat klaar om aan een 15-tal aanwezigen zijn grote kennis over het snoeien en het onderhoud van een fruitboomgaard mee te delen: harttak, gesteltakken, vruchtakken, toch niet eenvoudig. Maar het allerbelangrijkste is de praktijk: met de snoeischaar en binddraad de ladder op om met heel wat overleg hopelijk de juiste takjes te kortwieken. Een leuk gegeven: Jef Wyckmans van de Gazet van Antwerpen

komt een kijkje nemen en zet de deelnemers netjes op de foto. Dank, Jef! Een lekkere glühwein halverwege de namiddag doet deugd (het is ondanks het zonnetje toch nog koud). Om 16 u houden we het voor bekeken. De appelaars en perelaars kunnen weeral netjes verder groeien. Een koffie/thee met een koekje en de meesten vertrekken naar huis.

Wij niet. Er wacht ons nog een bezoek aan een vriendelijke man in de Hoevelei die ons bamboe ter beschikking stelt. Daar gaan we met Natuurpunt de week nadien tijdens de boomplantdag in De Reukens de aanwezige kinderen (en volwassenen) bij-enhotelletjes mee laten bouwen. We snijden voldoende bamboe om in Aartselaar de solitaire bijen alle kansen te geven.

Snoeies in de fruitboomgaard - Foto: Jef Wyckmans

En dan de apotheose ... als we de tuin van Bart verlaten, horen we boven ons hoofd rumoer. Een vlucht ooievaars komt van zuidelijke richting overgevlogen. We trachten ze te tellen ... onmogelijk ... minstens 50 à 55 stuks. Een prachtig beeld! Jammer genoeg waren we te laat om ze te fotograferen. Maar op Waarnemingen.be zijn ze wel ingegeven.

Met een blij gevoel, rijden we naar huis. De dag kan niet meer stuk.

En voor ons eindigt die dag met een gezellig bezoek aan de jarige dochter en enkele babysituurtjes op de kleinkinderen, terwijl dochter en schoonzoon - ook al voor Natuurpunt - gaan afspreken met een ander koppel ivm het project Expeditie Natuurpunt, waar zij ten voordele van Natuurpunt Klein-Brabant in juni voor meewandelen en kanovaren.

JACHTONGEVAL TE AARTSELAAR

In de vroege van de weekendochtend heb ik de gewoonte om even een frisse neus te halen. Dat betekent voor mij dat ik naast de deur even de Reukens in stap. Wat is er heerlijker dan samen met de ontwakende zon de laatste optrekkende mistsluiers te dwarsen?

De Reukens is het vrij nieuwe natuurgebied van Aartselaar in volle expansie. Het broodnodige groene eiland tussen Antwerpen en Boom. In maart werd er opnieuw een gedeelte voorzien van nieuwe boompjes. En het wordt nog leuker nu het meer en meer gebeurt dat er verschillende soorten vogels en dieren je vanuit de ochtenddauw komen begroeten en wild wegvlugten of fladderen als je te dicht bij durft komen. Nog niet zolang geleden kwam ik zelfs op één ochtend 4 fazanten tegen.

Groot is dan ook mijn verontwaardiging als ik nog steeds tijdens de herfst in de Reukens de geweren van enkele onverantwoorde jagers in het rond hoor knallen. Ik vraag me dan af hoe het in deze tijden nog altijd mogelijk is dat er in een bijna verstedelijkte omgeving enkele schietgrage fanatieke helden de moed hebben om de strijd aan te binden met deze 4 onervaren bloeddorstige(?) fazanten. Als je in de Ardennen jagers tegenkomt is dit nog in afgebakend gebied en aangeduid met de jachttijden zodat eventuele wandelaars hier rekening mee kunnen houden. In Aartselaar kennen we deze regels niet. We hebben dan wel een wandel/fietspad "het Reukenspad" opgefrist en de bewoners van de wijk Lindenbos daarmee

een groene verbinding aangereikt naar de dorpskern, maar te pas en te onpas moeten deze gebruikers verschrikt wegduiken om de onverwachte kogels van onze schutters te ontwijken. Waar zijn we mee bezig? Moeten we echt wachten tot bovenstaande titel in de krant verschijnt? Kunnen onze politici ons hier niet voor beschermen?

Dit jaar bleek dat de jachtgebieden ingekleurd zijn zonder dat de eigenaars van de bejaagde gronden hiervan op de hoogte zijn. Ook hier geldt de eigenaardige stelling dat als je niet wil dat er op je grond gejaagd wordt, je daar actie voor moet nemen. Het is niet aan de jager om te vragen of hij je grond als jachtgebied mag gebruiken. Neen. Het is aan de eigenaar om aan te geven dat hij dit niet langer wil. Ondanks de uitgebreide aandacht die hier in de media werd aan gegeven, stel ik echter vast dat er in Aartselaar slechts 3, Ja slechts 3 eigenaars actie hebben ondernomen om hun grond te vrijwaren van mogelijke jagers. We kunnen er ook zelf iets aan doen dat de bovenstaande titel niet in de krant komt. Neem nu actie op onderstaande internet link en geef mee een signaal dat er hier einde aan komt. Laat het niet

alleen over aan onze politici. Het is ook uw verantwoordelijkheid. Actie.
<http://vogelbescherming.be/articles/jachtplannen-online>

Tekst en foto's: Gert Verschueren

31.03

Cleydaelhof

PLANTENINVENTARISATIE

Wij willen een volledig zicht krijgen op wat er bloeit in het Cleydaelhof te Aartselaar. Daarom gaan we er onder leiding van Alain Pieters de planten determineren. We proberen alle planten op naam te brengen. Een goede flora is hierbij behulpzaam.

zaterdag 31 maart, van 13.30 u tot 16.30 u

Afspraak parking Zinkvalstr/Cleydaelln (tegenover kasteel).

Meebrengen: flora, loep, waterdicht schoeisel.

Info: luk.smets@telenet.be, 0477 66 94 32

28.04

De Reukens

PLANTENINVENTARISATIE

Wij willen een volledig zicht krijgen op wat er bloeit in De Reukens. Daarom gaan we er onder leiding van Alain Pieters de planten determineren. We proberen alle planten op naam te brengen. Een goede flora is hierbij behulpzaam.

zaterdag 28 april, van 13.30 u tot 16.30 u

Afspraak aan de picknickbank langs het Reukenspad.

Meebrengen: flora, loep, waterdicht schoeisel.

Info: luk.smets@telenet.be, 0477 66 94 32

24.04

Hoboken

ORCHIDEEËN

Patrick Mannens vertoefde de laatste 15 jaar beroepshalve regelmatig in het buitenland. En orchideeën, zowel tropische als Europese, krijgen al van jongs af aan zijn aandacht. Tijdens zijn bedrijfsverplaatsingen heeft hij steeds getracht met lokale orchideeënverenigingen contact te hebben. Die lokale verenigingen hebben vaak nood aan sprekers en interessante onderwerpen. Door aan te bieden om iets te vertellen over Europese orchideeën gingen heel wat deuren open. Zo bracht hij presentaties in verschillende staten van de VS, maar ook in Zuid-Afrika en vaak dichterbij huis, in Nederland en België.

Deze lezing is niet wetenschappelijk opgebouwd, is niet volledig, maar heeft tot doel heel wat Europese orchideeën te tonen en zo hopelijk een bredere interesse voor inheemse orchideeën aan te wakkeren. En wellicht kan hij de toehoorders bij een volgende natuurwandeling anders doen kijken naar bloeiende orchideeën.

dinsdag 24 april, van 20 u tot 22.15 u

Spreker: Patrick Mannens. Info: Ria Thys – ria.thys@telenet.be.

Afspraak in de bovenzaal van Cultuurcafé Moretus, Berkenrodelei 36 Hoboken. Inkomprijs: 3 euro/persoon (ter plaatse te betalen)

01.05

Hoboken

NATUURWANDELING IN DE HOBOKENSE POLDER

Vandaag gaan we op bezoek bij onze vrienden van Natuurpunt Hobokense Polder die in 2018 veertig kaarsjes voor hun natuurwerking mogen uitblazen. In 1978 werd de Werkgroep Hobokense Polder opgericht en in 2001 is het een Natuurpuntafdeling geworden. Natuurpunt beheert er de Hobokense Polder die met zijn 170 ha het grootste natuurgebied is binnen de stad Antwerpen. Enkele jaren geleden werd het door de provincie verkozen tot mooiste natuurgebied. Ondertussen hebben heel wat wandelaars de weg gevonden naar de Polder. Het is een gebied met afwisselend grasland, bos, struweel, enkele waterpartijen en rietkragen. Tot de broedvogels die we kunnen observeren, behoren nachtegaal, blauwborst, Cetti's zanger en rietgors. We hebben ook aandacht voor planten, vlinders en libellen. Kortom, we zullen vooral genieten van alles wat we onderweg tegenkomen. Veel kans dat we de kudde Galloway koeien ontmoeten die nu enkele jonge kalfjes hebben. Jij komt toch ook?

dinsdag 1 mei, van 9.30 u tot 12.30 u

Afspraak om 9.30 u op de parking Schroeiilaan (nabij station Hoboken-Polder) te Hoboken.

Meebrengen: wandelschoenen (laarzen bij regenweer), verrekijker

Gids: Marnix Lefranc

Na de wandeling krijgen de deelnemers een proevertje aangeboden van de spiksplinternieuwe bieren Hobokens Wild, die in het kader van Expeditie Natuurpunt en 40 jaar Hobokense Polder worden gebrouwen. U kan ter plekke ook bieren aankopen.

We rijden omstreeks 12.45 u terug naar Aartselaar en gebruiken met wie het wenst in restaurant De Stoof, Kapellestraat 55 te Aartselaar het middagmaal. Inschrijven voor het middagmaal ten laatste 27 april bij Hilde en door storting van 15 euro p/p op rekening BE07 5230 8080 0166 van Natuurpunt Aartselaar. De opleg voor eten en drank kan dan ter plekke afgerekend worden.

Graag uw deelname bevestigen aan

Hilde Janssens, hiljans@hotmail.com, 0472 81 39 98

melden of u vervoer wenst vanuit Aartselaar en uw keuze van hoofdgerecht:

- 1) Stoofpotje van kip met muskaatdruiven en spekjes (22 euro) OF
- 2) Zalm met gebakken witlof (23,50 euro) OF
- 3) Salade met gemarineerde kip (17 euro)

29.05

Aartselaar

ZWALUWFIETSTOCHT

Jaarlijks inventariseren we het zwaluwbestand in onze gemeente. Zo leren we de evolutie van het zwaluwenbroedbestand kennen. Ons onderzoek richt zich vooral op het voorkomen van de boerenzwaluw. Het subsidiereglement van Aartselaar wil het behoud van zwaluwnesten stimuleren door een geldelijke beloning van broedgevallen.

Vandaag maken we een fietstoer doorheen Aartselaar. Luk Smets is onze gids van dienst. We brengen een bezoek aan de boerderijen van Groenenhoek, Zinkval, De Reukens en de Kontichsesteenweg.

dinsdag 29 mei, van 19 u tot 21 u

Afspraak aan de kerk St-Leonardus op het Laar. Meebrengen: fiets, regenkleidij (indien nodig). Wij zorgen voor tellijsten en een spiegel op steel om in de nesten te kunnen kijken.

Info bij Luk Smets, 0477 66 94 32
luk.smets@telenet.be

30.06

Zinkvalstraat

"ADOpteER EEN BERM" – ZWERFVUIL OPRUIMACTIE

De Milieuraad van Aartselaar startte in 2010 met de actie "Adopteer een berm".

Natuurpunt Aartselaar sprong natuurlijk op de kar en nam de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval als actiegebied. In de voorbije jaren hebben de vrijwilligers van Natuurpunt Aartselaar **al meer dan 400 volle zwerfvuilniszakken** gevuld. Telkens weer opnieuw liggen de bermen er vervuild bij en dus is en blijft deze actie broodnodig indien we onze gemeente zuiver willen houden...

zaterdag 30 juni, van 10 u tot 11.30 u

Daarom roepen wij iedereen op om mee te komen helpen bij onze zwerfvuilactie...!!! Afspraak op de parking aan Zinkval. Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden.

Meer info bij Ronny Verelst: ronnyverelst@telenet.be – 0475 58 55 70

01.07

Terhulpen

SCHITTEREND SOLVAYPARK - FOLON

In 2000 werd in Terhulpen de Fondation Folon opgericht als eerbetoon aan de Belgische kunstenaar Jean-Michel Folon. Meer dan 300 werken werden verzameld in de boerderij van het prachtige landgoed van graaf Solvay. De kunstenaar hield van schoonheid en harmonie in de natuur. We gaan mee met hem op avontuur! Vrij bezoek aan de tentoonstelling. Na het middagmaal gaan we de schoonheid van het park bewonderen en maken we een wandeling van 6 km door het prachtige domein van de rijke filantropische familie Solvay dat nu eigendom is van het Waalse gewest. Chinese en Japanse bomen groeien er statig en sierlijke vijvers stralen een intense rust uit. De wandelpaden zijn prima, maar bij regenweer stevige schoenen voorzien. Nagenieten kan nog op het gezellige terras van de taverna.

zondag 1 juli, van 9.45 u tot 17 u

Samenkomst om 9.45 u aan het Cultureel Centrum van Aartselaar, della Faillelaan 34 (meerijden kan aan 0,07 euro/km te betalen aan de chauffeur) OF rechtstreeks tegen 10.30 u naar plaats van afspraak: Drève de la Ramée 6/A (GPS nr1) - 1310 Terhulpen. Vertrek naar huis rond 17 u.

Als lunch bestelden we de koude schotel L'Homme Bleu met verschillende soorten kaas, zalm, kip, fruit en groenten. Deelnameprijs: Inkom + maaltijd (zonder drank) = € 25 per persoon.

Inschrijven door juist bedrag te storten voor 21 juni op rek. van Natuurpunt Aartselaar: BE07 5230 8080 0166 met vermelding "Folon"

Leiding: Hilde Janssens
hiljans@hotmail.com - 0472 81 39 98

Voor kinderen

HOE DE BIJEN PRATEN MET MEKAAR!

Sportcentrum

Als bijen een plek hebben ontdekt waar veel voedsel te vinden is, vertellen ze dat aan hun soortgenoten door bij aankomst in de kolonie een dansje uit te voeren. Daaruit kunnen andere bijen afleiden waar ze naartoe moeten vliegen. Dit alles en nog veel meer willen we jullie vertellen samen met Jef Bogaerts, een echte imker. Hij kent het leven van de bijen op en top! Na zijn verhaal knutselen we een hotelletje voor solitaire bijen of gaan we bijen schilderen.

woensdag 30 mei, van 14 u tot 16 u

Samen met mama, papa, oma of opa zijn kinderen tussen 4 en 10 jaar welkom in het Jeugdlokaal van Sportcentrum Aartselaar, Kleistraat 204. We voorzien een bijensnoepje! Inschrijven bij Hilde Janssens 0472 81 39 98 of hiljans@hotmail.com en per kind € 2 storten op rekening van Natuurpunt Aartselaar BE07 5230 8080 0166

WATERDIERTJES - Wie woont er in de poel?

De Reukens

E n k e l e jaren geleden is er in De Reukens een vijver gegraven. Wij zijn benieuwd of er intussen

waterdiertjes zijn komen wonen! Met schepnetjes zullen we ze vangen en even bekijken. Met behulp van zoekplaten willen we weten welke naam ze hebben. Ben je ook zo benieuwd als wij?

woensdag 20 juni, van 14 u tot 16 u

Samen met oma, opa, mama of papa zijn kinderen tussen 5 en 10 jaar welkom aan de Langlaarsteenweg, hoek Oeyvaersbosch, inkom naast infobord. Als je een schepnetje hebt, mag je het meebrengen! Ook laarzen kunnen handig zijn. Wij zorgen voor een stukje fruit. Gratis, maar inschrijven is noodzakelijk bij Hilde Janssens - hiljans@hotmail.com of 0472 81 39 98

Bekijk alle activiteiten op
www.natuuraartselaar.be

Niel

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat, ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 volgen.

Open op zondag 1 april (13u-17u), in de periode mei/september elke zaterdag en zondag open, telkens van 14u tot 18u.

Info: 03/888.39.44 of info@natuurpuntrupelstreek.be

07.04 – 05.05 – 02.06

Schelle

VOGELS SPOTTEN OP HET NOORDELIJK EILAND

Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel maken elke eerste zaterdag van de maand een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk eiland. Het tempo is laag en men krijgt dan ook ruim de tijd om de vogels te bekijken. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 7 april, 8u50 tot 12u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, veerboot 9u, terug om 12u. Volgende datums: 5 mei en 2 juni

08.04

Niel

ONTDEK DE NATUURPRACHT VAN HET NIELS BROEK

Vandaag nodigen we je uit om kennis te maken met de natuurpracht van het Niels Broek. Dotterbloemen, bosanemonen en sleutelbloemen staan volop in bloei. Bij padden, salamanders en kikkers slaan de hormonen op tilt. Spindotters kleuren de schorren langs de Rupel, dat en zoveel meer valt er te ontdekken in het Niels Broek

zondag 8 april, van 14u tot 17u

Ridder Berthoutlaan Niel thv het gemeentehuis. Laarzen of hoge wandelschoenen zijn een aanrader. Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

Spindotter – foto: Fons Van den heuvel

motto: Denk globaal en handel lokaal, werd een actieprogramma opgesteld en aan gemeenten Aartselaar en de 5 Rupelgemeenten voorgesteld. Vanavond verwachten we alle afvalhaters in Natuur. huis de Paardenstal om hen deelachtig te maken in onze plannen.

donderdag 12 april, van 20u tot 22u

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat
Info: Eddy Stuer
eddy.stuer1@gmail.com

12.04

Niel

INFO-AVOND WORLD CLEAN UP DAY

De Rupelstreek vertelt vele verhalen. In de jaren '70 van de vorige eeuw strooide de afvalmaffia kwistig huishoudelijk en industrieel afval rond in onze kleiputten. Na jarenlange strijd wist Aktiegroep Leefmilieu Rupelstreek (A.L.R.) het afvalmonster te bedwingen. Anno 2018 vinden we afval onder de vorm van zwerfvuil in iedere straat, elk stukje natuur, langs oevers en stranden in waterlopen, zeeën en oceanen. Weer gaat A.L.R. de strijd aan: met als

15.04

Terhagen

WELKOM IN DE KLEIPUTTEN

TERHAGEN

Vandaag zetten we de poort aan de Nieuwstraat 54 opnieuw wijd open. Meest memorabel wordt ongetwijfeld het moment waarop het noordelijk deel van de Kleiputten Terhagen wordt opengesteld voor wandelaars en natuurliefhebbers. De toegangspoortjes aan het

Tip

26.04

Niel

INFO-AVOND MEEUWEN

Wat weten we eigenlijk over die grote witte vogels die we bijna dagelijks hoog boven over onze hoofden zien vliegen. Die we soms met vele tientallen, soms zelfs honderden vogels op akkers en velden zien zitten. Welke meeuwensoorten zitten er? Waar komen ze vandaan en waar vliegen ze naartoe?

Een antwoord op die vragen krijgen we van Wouter Van Assche, begeesterd vogelkijker en trekteller Trektpost Noordelijk eiland.

donderdag 26 april, van 19u30 tot 22u

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat
Info: Wouter Van Assche
wouter_van_assche@hotmail.com

05.05

Niel

OPENDEURDAG NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

Vandaag start de zomerperiode in Na-

Tip

Ondergaande zon in de Kleiputten Terhagen
foto: Marc Neelen

tuur.huis de Paardenstal, tot eind september is het Natuur.huis elke zaterdag en zondag open, telkens van 14u tot 18u.

De metamorfose van paardenbox 3 tot startpunt van het kinderproject Watje, het Waterratje en een permanente tentoonstelling met historische foto's zijn de blikvangers van vandaag. Om 14u ben je welkom voor de opening van beide projecten, daarna gaan we op stap door de wijken Hellegat en Noeveren en door het natuurgebied Walenhoek voor een combi erfgoed/natuurwandeling.

zaterdag 5 mei, van 14u tot 18u

- 14u opening tentoonstelling historische foto's en het project Watje, het Waterratje

- 14u30-17u: Combi Hellegat/Noeveren en Walenhoek

Afspraak: Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

19.05

Boom/Mechelen

VOGELS SPOTTEN AAN HET ZENNEGAT

Samen met vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel kan je om de 2 maanden een vogelkijkwandeling maken langs de Dijle en omheen het overstromingsgebied Zennegat. Een gebied dat inmiddels uitgegroeid is tot één van de beste vogelkijkgebieden in onze regio. De wandelafstand bedraagt 4 km en de wandeling gaat over goed begaanbare paden. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 19 mei, 8u30 tot 12u

Bijeenkomst kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom. Vandaar carpoolen we naar de parking café 't Bergsken (Hoge weg 217, Mechelen). Of je kan aansluiten op de parking van café 't Bergsken waar we om 9u starten met de wandeling.

Volgende afspraak: zaterdag 21 juli

26.05

Terhagen

NACHTEGALENWANDELING KLEIPUTTEN TERHAGEN

Vanuit tropisch Afrika doet hij er duizenden kilometers over om hier voor zijn nieuwe kroost te zorgen.

Bescheiden en onopvallend is zijn uitzicht, maar o zo fenomenaal is

zijn zang. Deze wordt nog natuurlijk versterkt door zijn hoge zangposten op de steile taluds van de voormalige kleiontginning.

Heb je zin gekregen om zijn live orkest eens te aanhoren? Kom dan mee genieten in de schemering en laat je verbazen. Als extraatje krijg je er een portie geschiedenis, geologie en een flinke brok ongerepte natuur bovenop.

Breng zeker je verrekijker, zaklamp, en bij regen laarzen en regenkledij mee. O ja en ook een balpen want deze wandeling is zeer interactief! De wandeling wordt begeleid door een natuurgids en is gratis. Je hoeft niet in te schrijven.

Zaterdag 26 mei, 19u tot 21u30

Onthaal Kleiputten Terhagen, bereikbaar via ingang Nieuwstraat 54 Terhagen. Volg daar de pijlen naar het onthaal.

Info: Dirk Meersman 0478/282.161 of email: meersman.dirk@proximus.be

16.06

Rumst

OP ONTDEKKING IN DEN BATTELAER

De wandelbruggen over de Nete en de Dijle nodigen ons uit om op ontdekking te gaan in natuurgebieden aan de overkant van de rivieren. Den Battelaer is zo'n gebied. Het is een voormalig overstromingsgebied tussen de Zenne en het kanaal Dijle-Leuven. In de Wandeltip op de middenpagina's van dit Rupel.blad wordt het gebied al uitgebreid voorgesteld en met de Wandeltip kan je ook zelf op stap gaan. Vandaag doen we dit samen met Patrick Van Herp, conservator van dit mooie natuurgebied.

zaterdag 16 juni, 14u tot 17u

Picknickplaats wandelbrug Netedijk Rumst, bereikbaar via Markt Rumst, daar wegwijzer Netebruggen volgen of in GPS Markt 30B ingeven.

Voor kinderen

NATUURFOTOGRAFIE VOOR KINDEREN VAN 8 TOT 14 JAAR

Door foto's te maken van en in de natuur zijn we scherper gefocust op de landschappen, planten of dieren die we in beeld willen brengen. Dat is bij kinderen niet anders. Die sterkere betrokkenheid op de natuur en onze omgeving willen we dan ook stimuleren met deze workshop. Om ieder voldoende aan bod

te laten komen beperken we de groep tot 10 deelnemers, begeleid door een volwassene. Indien mogelijk breng je je eigen fototoestel mee.

zaterdag 12 mei, 13u30 tot 16u30

Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel.
Inschrijven: Fons Van den heuvel 03/888.39.03 of via email: fonsvdheuvel46@gmail.com

WATJE, HET WATERRATJE

Of een ontdekkingstocht door de mooie Walenhoek met zijn prachtige vijvers, waarbij je je laat leiden door een tas vol informatie, tips en leuke activiteiten. Om kennis te maken met dit mooie gebied en alvast een indruk te krijgen van wat de wandeltas zoal te vertellen heeft, kan je vandaag samen met je kinderen een gegidste wandeling maken.

Samen op pad door dit mooie natuurgebied; een combinatie van natuurbeleving, streekgeschiedenis en bijleren over planten en dieren. Kinderen van 6 tot 12 jaar zijn welkom, samen met hun ouders, grootouders, tantes, nonkels,...

zaterdag 19 mei, van 14u tot 16u30

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat
Inschrijven: kris.delanoye@gmail.com

WOELN IN DE POELN VAN DE KLEIPUTTEN TERHAGEN

Gewapend met schepkorfjes, plastic bakjes, potjes met vergrootglazen en zoekkaarten gaan we op pad langs poelen en plassen in de Kleiputten Terhagen. Op een schepje meer of minder zal er niet gekeken worden, tot we kleine beestjes vinden. Achteraf gebruiken we zoekkaarten om uit te zoeken om welke beestjes het dan precies gaat.

zaterdag 9 juni, 14u tot 16u

Onthaal Kleiputten Terhagen, bereikbaar via ingang Nieuwstraat 54 Terhagen. Volg daar de pijlen.

Info en inschrijven: roovers_wachters@hotmail.com

Bekijk alle activiteiten op
www.natuurpunt.be/rupelstreek

Agenda Rupelstreek

za 7 april - VOGELS SPOTTEN NOORDELIJK EILAND
8u50 Parking Tolhuis, einde Tolhuisstraat Schelle

zo 8 april - DE NATUURPRACHT VAN HET NIELS BROEK
14u Ridder Berthoutlaan Niel thv het gemeentehuis

do 12 april - INFOAVOND WORLD CLEAN UP DAY
20u NH de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

zo 15 april - WELKOM IN DE KLEIPUTTEN TERHAGEN
8u30 Onthaal Kleiputten Terhagen, Nieuwstraat 54

do 26 april - INFO-AVOND MEEUWEN
19u30 NH de Paardenstal, Boomsestr. 221 Niel-Hellegat

za 5 mei - OPENDEURDAG DE PAARDENSTAL
14u NH de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

za 12 mei - NATUURFOTOGRAFIE VOOR KINDEREN
13u30 NH de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel

za 19 mei - WATJE, HET WATERRATJE
14u NH de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

za 19 mei - VOGELS SPOTTEN AAN HET ZENNEGAT
8u30 kerk H.Hart Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom

za 26 mei - NACHTEGALENWANDELING KLEIPUTTEN
19u Onthaal Kleiputten Terhagen, Nieuwstraat 54

za 9 juni - WOELLEN IN DE POELLEN
14u Onthaal Kleiputten Terhagen, Nieuwstraat 54

za 16 juni - OP ONTDEKKING IN DEN BATTELAER
14u Picknickplaats wandelbrug Netedijk, Rumst

Agenda Aartselaar

za 31 maart - PLANTENINVENTARISATIE
13u30 parking Zinkvalstraat/Cleydaellaan

di 24 april - ORCHIDEEEN
20u Cultuurcafé Moretus, Berkenrodelei 36 Hoboken

za 28 april - PLANTENINVENTARISATIE
13u30 picknickbank Reukenspad

di 1 mei - NATUURWANDELING HOBOKENSE POLDER
9u30 parking Schroeilaan Hoboken

di 29 mei - ZWALUWFIETSTOCHT
19u kerk St-Leonardus het Laar

wo 30 mei - HOE DE BIJEN PRATEN MET MEKAAR!
14u - Sportcentrum Aartselaar, Kleistraat 204

wo 20 juni - WATERDIERTJES - Wie woont er in de poel?
14u Langlaarsteenweg, hoek Oeyvaersbosch

za 30 juni - ZWERFVUIL OPRUIMACTIE
10u parking aan Zinkval

zo 1 juli - SCHITTEREND SOLVAYPARK - FOLON
9u45 C.C. Aartselaar, della Faillelaan 34

Dagpauwoog

Dat de stekelige rups op deze foto in feite hetzelfde diertje is als de vlinder op de voorpagina blijft verwondering wekken. De rups zit op brandnetel, en dat is de enige plant waarvan ze de blaadjes lust. De volwassen vlinder is minder kieskeurig, zolang er maar nectar te snoepen valt. In het voorjaar is dat nu juist beperkt, maar gelukkig staan de wilgen al in bloei, en dat zullen trouwens ook heel wat andere vroege insecten, waaronder zandbijen en andere solitaire bijen geweten hebben. De dagpauwogen die we nu zien zijn echter niet zozeer "vroege" insecten, maar overwinteraars. In een boomholte of een donker hoekje van een tuinhuis of kelder vallen ze nauwelijks op vanwege de zwarte onderzijde van hun toegevochten vleugels.

De nieuwe generatie komt, na verpopping van de rups, pas eind juni tevoorschijn, en je kunt ze de hele zomer waarnemen. De grote vlekken op de bovenvleugel brengen overvliegende vogels wellicht in de war omdat ze zo goed op ogen van zoogdieren lijken. Als de vlinder zo aan belagers ontsnapt haalt hij misschien wel het najaar, en kan hij op zijn beurt een veilig plekje opzoeken om de winter door te komen.

Tekst en foto: Fons Van den heuvel